

บทที่ 1

บทนำ



## ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการถ่ายทอด และสร้างสรรค์ความรู้ หัตถ์คติ และความคิด ที่มุ่งจะช่วยให้มวลชนมีชีวิตที่ดี ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการศึกษาจึงอยู่ที่การทำให้มวลชนมีชีวิตดี กลมกลืนกับกฎธรรมชาติดี มีอิสรภาพในการแสวงหาสิ่งที่จะสนองความต้องการทางปัญญาของตน<sup>1</sup> ที่สำคัญก็คือ การศึกษามีส่วนในการพัฒนากำลังคน และการที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ รุ่งเรืองทัดเทียมกับอารยะประเทศได้นั้น นอกจากจะต้องอาศัยทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ใน ประเทศมาช่วยพัฒนาแล้ว ทรัพยากรมนุษย์ยังเป็นทรัพยากรอันสำคัญยิ่งที่จำเป็น สำหรับการ พัฒนาประเทศ ดังนั้น คนจึงต้องมีคุณภาพ คนจะมีคุณภาพได้ก็ต้องอาศัยการให้การศึกษาที่ถูกต้อง และมีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้คนมีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความสามารถ และความต้องการของตน ทำให้รู้จักการปฏิบัติหน้าที่ของ ผลเมืองดี เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพของพลเมือง ซึ่งจะ เป็นกำลัง ในการพัฒนาประเทศ จึงมีใค้มุ่งแต่จะให้วิชาความรู้แก่เด็กเท่านั้น แต่ต้องช่วยให้เด็กเกิด การพัฒนาทางด้านจิตใจด้วย พร้อมทั้งจะยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ในวันข้างหน้า จากการเปลี่ยนแปลง ในสังคม ประกอบกับการสื่อสารที่ก้าวหน้าทำให้เกิดความเคร่งเครียดในการดำรงชีวิตแก่ บุคคลมากขึ้น การให้การศึกษาที่เพื่อจะเป็นแนวทาง หรือชี้ทางดำเนินการ เพื่อให้ผู้เรียน

<sup>1</sup> รัสสรค์ ชนะพรพันธ์, หัตถ์นะการศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์เคล็คไทย, 2518).

เจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอันสมบูรณ์ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี รู้จักดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน แก้ปัญหาชีวิตได้ อีกประการหนึ่งก็เพื่อมุ่งให้เด็กมีความเจริญงอกงามทางกายที่เหมาะสม มีสุขภาพพลานามัยที่ สมบูรณ์ ช่วยพัฒนาบุคคล เสริมสร้างความคิด มีสติปัญญาไหวพริบดี ทำงานเป็น และทำได้ด้วย ตนเอง สามารถดำรงชีพอย่างมีความสุขตามอัตภาพ ซึ่งเป็นการเพิ่มสมรรถภาพของกำลังคน ในการพัฒนาประเทศต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวรัฐบาลจึงได้จัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในชาติ ให้ได้รับการ ศึกษาตามสิทธิที่จะได้รับอย่างทั่วถึง โดยมีได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ และถิ่นที่อยู่<sup>1</sup> เพื่อมุ่งสร้างเสริมคุณภาพของพลเมืองให้สามารถ ดำรงชีวิต และทำประโยชน์แก่สังคม สำหรับการศึกษาในระดับกลาง หรือระดับมัธยมศึกษา กำลังได้รับความเอาใจใส่จากนักการศึกษาทั่วโลกในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะการศึกษาระดับนี้เป็น บ่อเกิดของปัญหาหลายอย่าง และขณะเดียวกันการศึกษาระดับนี้จะช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศได้อย่างมากมาย แต่ถึงแม้ว่าการมัธยมศึกษาจะก่อให้เกิดปัญหาแก่ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกก็จริง ประเทศที่กำลังพัฒนาย่อมมีปัญหากับการมัธยมศึกษา มากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ปัญหาในประเทศที่กำลังพัฒนามีลักษณะคล้ายคลึงกันหลายประการ เช่น ปัญหาหลักสูตรมัธยมศึกษา เน้นหนักในการเตรียมเด็กเข้ามหาวิทยาลัยมากเกินไป ปัญหาเด็ก และผู้ปกครองสนใจจะเรียนสายวิชาการไม่ยอมเรียนวิชาชีพ ทั้ง ๆ ที่ประเทศ

<sup>1</sup> คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, "แนวปฏิรูปการศึกษา," แนวการ ปฏิรูปการศึกษา สำหรับรัฐบาลในอนาคต (กรุงเทพมหานคร : ยูไนเต็ลโปรดักชั่น, 2516),

ประเทศขาดแคลนกำลังคนฝ่ายเทคนิคในระดับกลางเป็นอันมาก บัญทางงบประมาณ และปัญหา การขาดแคลนครู ทั้งปริมาณ และคุณภาพที่เหมาะสมตรงตามสายวิชา<sup>1</sup>

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่กำลังพัฒนา และกำลังมีปัญหาเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา เป็นอันมาก และในขณะเดียวกันประเทศไทยก็ต้องอาศัยความเจริญก้าวหน้าทางการมัธยมศึกษา ไปแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และสังคม เหมือนประเทศอื่น ๆ ประกอบกับสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลง ไปอย่างรวดเร็ว ความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ และสังคมเปลี่ยนแปลงไปมาก คนที่มีความรู้ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาจะประกอบอาชีพในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ยาก จึงต้องการที่จะศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มมากขึ้น กรมสามัญศึกษาจึงได้ขยายโรงเรียนที่มีอยู่เดิมให้รับนักเรียน ได้มากยิ่งขึ้น ขยายโรงเรียนใหม่เพิ่มขึ้น ให้เพียงพอกับความต้องการของกำลังในชาติ แต่ การขยายด้านปริมาณอย่างรวดเร็วเป็นสิ่งที่ดีก็จริง จะต้องคำนึงถึงคุณภาพการศึกษาให้มากด้วย เพราะโรงเรียนจะเจริญก้าวหน้า และสามารถทำหน้าที่ของโรงเรียนได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ ดังที่ อัจฉรา ประไพตระกูล กล่าวว่า "หน้าที่ของโรงเรียน คือ ถ่ายทอดความรู้ อบรม สอนสอนกุลบุตร กุลธิดา ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ ซึ่งแนวทางการศึกษาต่อ ผักผ่อนเด็กให้มี อุดมคติตามที่ประเทศชาติต้องการ ถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมแก่อนุชน สอนให้รู้จักปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อม หรือสภาพการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ให้บริการชุมชนด้านต่าง ๆ และ สอนให้เด็กรู้จักคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเองได้"<sup>2</sup> ซึ่งบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะเป็นผู้

<sup>1</sup> ก่อ สวัสดิพานิช, "การมัธยมศึกษาในประเทศไทย," ประมวลบทความเกี่ยวกับ มัธยมศึกษา รวบรวมเรียบเรียง โดย บุญเจือ ไชยภักดิ์ และ วีระ อัมพันธ์สุข (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา พระสุเมรุ, 2513), หน้า 1.

<sup>2</sup> อัจฉรา ประไพตระกูล และ สุจิต เพ็ชรธรรม, "ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน," ประมวลบทความเกี่ยวกับหลักสูตร และการสอนระดับมัธยมศึกษา (กรุงเทพฯ-มหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 118.

คำเนิการตามหน้าที่ของโรงเรียน ก็คือ ครูผู้สอน ดังที่ ภิญญู สารท กล่าวไว้ว่า "โรงเรียนเป็นระบบสังคมระบบหนึ่ง อาคารเรียน หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การเรียน การสอนจะด้อย่างไรก็ตาม จะไร้ความหมาย ถ้าคนใช้สิ่งเหล่านี้ไม่มีความสามารถพอ ไม่มีความตั้งใจ หรือพอใจจะใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมความว่า ความเจริญในวงการศึกษ ขึ้นอยู่กับบุคคลหลายฝ่าย ที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารกับครูผู้สอน"<sup>1</sup>

แต่อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางการศึกษา หรือความสัมพันธ์ผลของการศึกษา ตั้งอยู่บนหลักวิชาหลาย ๆ แขนง หรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือ การศึกษาที่มั่นคงนั้น ต้องนำเอาวิชา ความรู้หลาย ๆ แขนงมาประยุกต์ใช้<sup>2</sup> ทุกวิชามีความสำคัญเท่าเทียมกัน พลศึกษาเป็นวิชา ที่มีความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ ดังที่ บุญสม มาร์ติน กล่าววว่า "การพัฒนากำลังคนนั้น นับว่าเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศ พลังงานทุกสิ่งทุกอย่างที่จะกระทำสิ่งใดได้อย่าง มีประสิทธิภาพนั้น ก็หมายถึงคนจะต้องมีพลานามัยสมบูรณ์ แข็งแรง เมื่อพิจารณาสิ่งที่จะช่วย พัฒนาคคนใหม่ร่างกายแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีความอดทน ก็ได้แก่ การพัฒนาในเรื่อง การพลานามัยนั่นเอง"<sup>3</sup> ซึ่ง บราวเน และ แฮกแมน (Browne and Hagman) ได้กล่าว ถึง คุณค่าของพลศึกษาไว้ว่า "พลศึกษาช่วยพัฒนาทางด้านร่างกาย ส่งเสริมการทำงานของ ระบบประสาท และกล้ามเนื้อ และช่วยฝึกการใช้การตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของบุคคล ในการเข้าสังคมอีกด้วย"<sup>4</sup> อวย เกตุสิงห์

<sup>1</sup>ภิญญู สารท, หลักบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 155.

<sup>2</sup>สาโรช บัวศรี, "ขอคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา," ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513), หน้า 8.

<sup>3</sup>บุญสม มาร์ติน, "กรรฐากับการพัฒนาประเทศ," ประมวลบทความ เรื่อง การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513), หน้า 8.

<sup>4</sup>Browne and Hagman, อ้างใน Donald K. Maltem, Measurement in Physical Education (Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1973), P. 5.

ไคกลาวสรุปเกี่ยวกับความต้องการทางพลศึกษา และการออกกำลังกายไว้ว่า "ความต้องการ คังกลาว มิได้จำกัดขอบเขตไว้เพียงช่วงระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งของชีวิตมนุษย์ จำต้องใช้กิจกรรม พลศึกษาตลอดชีวิต เพียงแต่ว่าการใช้กิจกรรมพลศึกษานั้น แตกต่างกันไปตามช่วงของการพัฒนา การทางร่างกาย"<sup>1</sup> ดังนั้น จึงถือได้ว่า พลศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการศึกษาทั้งหมด ซึ่งกิจกรรมทุกอย่างของพลศึกษาเป็นหลักสำคัญที่จะช่วยให้อุดมการณ์ของการศึกษามุ่งไปสู่เป้าหมาย<sup>2</sup> คังที่ ไพฑูริย์ จัยสิน ไคกลาวไว้ว่า วิชาวพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่ง ที่สามารถสนอง วัตถุประสงค์ และความมุ่งหมายของการศึกษา กล่าวคือ เป็นวิชาการศึกษาที่ใช้กิจกรรม การ ออกกำลังกาย หรือการเล่นกีฬา เป็นสื่อการเรียน ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้ผู้เข้า ร่วมนั้นมีความเจริญ และพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งบรรลุตามความ มุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้<sup>3</sup> สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮาร์ท และเชย์ ที่ว่า สมรรถ- ภาพทางกายที่ดีจะทำให้การเรียนดีขึ้น<sup>4</sup>

<sup>1</sup> ใจวย เกตุสิงห์, "การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ," (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ วิทยาศาสตร์การกีฬา องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย, 2514), หน้า 1.

<sup>2</sup> Eugene W. Nixon and Frederick W. Coxon, An Introduction to Physical Education, (New York : W.B. Saunders Company, 1975), p. 4.

<sup>3</sup> ไพฑูริย์ จัยสิน, "ปัญหาการจัด และดำเนินการพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา แบบประสม" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2513), (อัครสำเนา), หน้า 20 - 44.

<sup>4</sup> Marcia E. Hart and Slaton T. Shay, "Relationship Between Physical Education and Academic Success," Research Quarterly, Vol. 35 No. 3 (October 1964) : 357 - 448.

ดังนั้น นักการศึกษา และผู้บริหารจึงได้มองเห็นคุณประโยชน์ของการพลศึกษา จึงได้จัดวิชาพลศึกษาไว้เป็นองค์หนึ่ง ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่เริ่มแรก และในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับ ปัจจุบัน พุทธศักราช 2520 ในหมวดที่ 6 ซึ่งเกี่ยวกับ ศิลป วัฒนธรรม จริยธรรม พละนาถมาย สภากวาดลอม และกิจกรรมเยาวชน ในข้อ 51 ได้กำหนดไว้ว่า "รัฐพึงจัดการศึกษา ในทุกระดับการศึกษา และทั้งจัดให้ประชาชนทั่วไป เพื่อเสริมสร้าง และให้เกิดสำนึก ในคุณค่าของกาการกีฬา สุขภาพอนามัย และกิจกรรมพักผ่อน"<sup>1</sup>

แต่ความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษานั้นย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะใน ระดับปฏิบัติการ คือ ผู้บริหาร กับครูผู้สอน คุณภาพของครูจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะเป็นตัวกำหนดอัตราการศึกษาทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ การขาดแคลนอาหาร อุปกรณ์การเรียนการสอน ยังไม่ทำให้เกิดความล้าหลังทางด้านการศึกษาเท่ากับการขาดแคลนครูที่เหมาะสม สถานะของครู วุฒิ และประสบการณ์ของครูเป็นสิ่งสำคัญ และมีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าทางการศึกษา<sup>2</sup>

การที่จะใช้วิชาพลศึกษาให้เกิดประโยชน์ตามแผนการศึกษาชาติ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างสมบูรณ์นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดดำเนินการพลศึกษาในสถาบันนั้น ๆ ซึ่งการจัดดำเนินการการศึกษาจะได้ผลดี และประสบผลสำเร็จก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง

<sup>1</sup>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2520), หน้า 15.

<sup>2</sup>UNESCO, "Conference on Ministers of Education and Ministers Responsible for Economic Planning of Member states in Asia," Prospective of Education in Asia (Bangkok : UNESCO, 1955), p. 107.

โดยเฉพาะครูผู้สอนกับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนจึงต้องมีความสำคัญ มีความสามารถ และมีประสิทธิภาพพอที่จะดำเนินกิจการพลศึกษาดังกล่าว จากแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการพลศึกษา และวัตถุประสงค์ของพลศึกษาดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงใคร่จะศึกษาถึงคุณสมบัติ คุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาโดยเฉพาะ โดยที่ครูพลศึกษาจะสามารถดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น จะต้องมีคุณสมบัติ คุณลักษณะ และความสามารถอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้ปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดีกว่าเดิม เพราะครูเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการจัดดำเนินการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

จากแนวคิด และผลการวิจัยที่กล่าวถึงจะชี้ให้เห็นว่า พลศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการศึกษาให้เกิดสัมฤทธิ์ผล และผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ก็คือ ครูพลศึกษาเป็นผู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเจริญก้าวหน้า บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดในหลักสูตร แต่ในทางปฏิบัตินับตั้งแต่ กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 และมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ซึ่งเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา กำหนดให้เป็นทั้งวิชาบังคับ และวิชาเลือก ให้ผู้เรียนทุกคนได้เลือกเรียนตามความเหมาะสม และความต้อการนั้น ปรากฏว่าในการเรียนการสอนประสบปัญหาหลายประการ ดังผลการวิจัยของ สงบ ลักษณะ พบว่า ขาดห้องพลศึกษา ขาดวัสดุอุปกรณ์ ครูสอนหลายวิชาทำให้ไม่ได้เตรียมการสอน บางคนสอนนักเรียนจำนวนมากเกินไป ทำให้การสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ครูมุ่งแต่จะสอนแต่ความรู้ภายในกรอบ หรือมุ่งแต่จะหาความรู้ภายนอกแก่เด็กเท่านั้น การเรียนการสอนปัจจุบันนี้ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล<sup>1</sup> และจากการที่คุณภาพของการศึกษาจะพัฒนาได้นั้นขึ้นอยู่กับ

<sup>1</sup>สงบ ลักษณะ, "การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อรายวิชาพลศึกษา ในกลุ่มวิชาพลานามัย ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2524," ผลงานวิจัยทางการศึกษา เล่ม 1 เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การวิจัยทางการศึกษา 7 - 11 กันยายน 2524 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญผล, 2524), หน้า 28 - 33.

ความสามารถของครูผู้สอน หรือสมรรถภาพของครูผู้สอนเป็นประการสำคัญประการหนึ่ง โดยที่ครูจะต้องมีความสามารถทางด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการวัดผลการประเมินผล ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านเจตคติ และด้านความเป็นครู ซึ่งถือว่าเป็นความสามารถพื้นฐานของบุคลากรที่จะมาทำการสอน ไม่ว่าจะเป็นวิชาใด รวมทั้งวิชาพลศึกษาด้วย ครูจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะให้ครบทุกด้าน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ อันได้แก่ งานสอน ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักในการพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ผู้เรียน มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ได้ และการดำเนินงานในหน้าที่ของครูพลศึกษาจะประสบผลสำเร็จเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูแต่ละคน และองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกสรรบุคคลที่มีคุณลักษณะ คุณสมบัติที่เหมาะสมในการเป็นครูพลศึกษาเพียงใด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้จุดหมายของการศึกษารรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ จากแนวคิด และเหตุผลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของครูพลศึกษาต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนพลศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนพลศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา

### สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนพลศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ไม่แตกต่างกัน



### ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนพลศึกษา เกี่ยวกับคุณสมบัติของครูพลศึกษา ด้านวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้ด้านวิชาชีพ และด้านความรู้ทั่วไป ศึกษาคุณลักษณะของครูพลศึกษา ด้านคุณลักษณะทางด้านร่างกาย ด้านบุคลิกภาพ ด้านจิตใจ อารมณ์ และทางด้านสังคม ความสามารถในการปฏิบัติงานจะพิจารณาถึงความสามารถด้านทักษะ ความรับผิดชอบต่องานที่การงาน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการตัดสินใจ และด้านการประสานงาน

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร หนองคาย และเลย เท่านั้น

### ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัย จะทำให้ทราบคุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพของครูพลศึกษา ตลอดจนเป็นแนวทางในการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม ที่จะทำหน้าที่เป็นครูพลศึกษาต่อไป

### คำจำกัดความ

1. คุณลักษณะของครูพลศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่จะเป็นครูผู้สอนพลศึกษา ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะทางด้านร่างกาย ด้านบุคลิกภาพ ด้านจิตใจและอารมณ์ และทางด้านสังคม
2. คุณสมบัติของครูพลศึกษา หมายถึง คุณสมบัติทางด้านวุฒิทางการศึกษา ด้านประสบการณ์ การศึกษาด้านความรู้ทั่วไป และด้านการศึกษาวิชาชีพ

4. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ หรือ ครูใหญ่ และครูหัวหน้าหมวดพลานามัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9

5. ครูพลศึกษา หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ทั้งที่ศึกษามาโดยตรง มีวุฒิปริญญา และที่ไม่มีวุฒิปริญญา แต่ได้ปฏิบัติการสอน

6. เขตการศึกษา 9 หมายถึง พื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร หนองคาย และเลย

### วิธีดำเนินการวิจัย

#### ประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอนพลศึกษา ผู้บริหาร ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา และครูหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย ครูผู้สอนพลศึกษา คือ ครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 รวม 5 จังหวัด คือ อุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร หนองคาย และเลย

กลุ่มตัวอย่างประชากร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่จริง ในปีการศึกษา 2524 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นพวก (Stratified Random Sampling) ประกอบด้วยตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย โรงเรียนมัธยมศึกษา ดำเนินการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่ละจังหวัดในเขตการศึกษา 9 จำนวน 65% ของโรงเรียนทั้งหมด 141 โรงเรียน ได้โรงเรียน จำนวน 92 โรงเรียน

1.2 ผู้บริหาร และครูหัวหน้าหมวดวิชาหลานามัยทุกคนในโรงเรียนที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 184 คน

2. กลุ่มครูผู้สอนพลศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคนในโรงเรียนที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 320 คน

รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 504 คน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ดังกล่าว อ้างถึงการคำนวณ ขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรจากสูตรของ Taro Yamane ดังรายละเอียดในภาคผนวก หน้า 192

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง โดยการศึกษา ค้นคว้าจาก ตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามแบบ ตรวจสอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณสมบัติ คุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงานของ ครูพลศึกษา ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

#### การสร้างแบบสอบถาม

1. สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราวขึ้นมา โดยการศึกษจากเอกสาร ตำรา และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 ท่าน ตรวจสอบ และพิจารณาความครอบคลุม แล้วนำผลมาปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้เป็นฉบับที่สมบูรณ์ และนำไปใช้ในการวิจัย

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณสมบัติ คุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงาน ของครูพลศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มประชากรใช้ t - test

## ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้จะเสนอขั้นตอนในการเสนอข้อมูล ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ เสนอความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย และคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2 เอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล กล่าวถึงกลุ่มตัวอย่าง ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล และค่าสถิติที่ใช้

บทที่ 4 ผลการวิจัย กล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ